

**МИКОЛА
ГРИШАЄК**

СПАДЩИНА АКУЛ

КНИГА ПЕРША

ХВИЛІ

«Складно переоцінити вплив Першого на творіння Божі та на нас, людей, які живуть під гнітом безкрайнього океану, під нами й над нами. Ми робимо марні спроби приборкати його та розгадати таємниці темних вод. Він дарував нам шлях до звільнення та осмислення свого існування, викинувши на береги крихітних островів всесвіту. Ми не покинуті, але вільні від морського тяжіння. Для мене велика честь досліджувати світ, дарований у своїй багатогранності Богом і розкритий Першим. Я намагатимусь осягнути межі нашого пізнання та передам свій досвід нащадкам.

Незалежно від мороку океану та результатів моїх пошуків віра моя лишиться непохитною».

Великий інквізітор

Розділ 1

Монстр

За сорок п'ять років до появи

Червоної відьми

Гадаю, що цілком правильно почати будь-яку розповідь із моменту народження. І неважливо, чиє це народження, адже сам процес зумовлює початок, відправну точку для усього дійства. І так вже співпало, що момент народження героя постав не під час пологів, а на п'ять років пізніше. Хтозна, можливо, подібне відбувається з кожним у момент усвідомлення своєї унікальності та окремого місця у світі. Саме різка зміна світосприйняття й відбулася з хлопчиком у той зловісний день.

Стоячи на краю пристані у своєму рідному селищі, хлопчик на ім'я Лоло спостерігав, як бурхливі хвилі, передуючи шторму, поспіхом розмивали останні калюжі крові на своїй поверхні. Колір крові, що донедавна Лоло сприймав як красу, тепер сповіщав про смерть його батьків. Це було вкрай незвичним видовищем. Навкруги усе сіре, оповите блідим туманом з білими вкрапленнями, та тьмяна порожнеча моря, а посеред усього цього – червоні плями. Ніби так було завжди, проте через обставини сприйняття кольорів Лоло змінилися докорінно.

На його шиї було намотано червоний шарф – остання згадка про мамину любов та знак його приналежності до племені червоної нитки. Для більшості людей Великого суходолу це було справжнім безумством, наче носити на собі кров. Мало хто розумів звичаї острівних племен, а ще менше

людей взагалі здогадувались про їх існування. Проте у такому малому віці Лоло лише починав усвідомлювати своє місце у світі, а останній раптово постав у його очах з гіршої сторони.

Виною всьому була акула. Величезного розміру, такого, що навіть батько Лоло – могутній воїн, покритий червоною тканиною, не зміг їй протистояти. Усе відбулося надто швидко. Позаду хлопчика чувся плач вдів та калік, які вижили після нападу. Селище також було понищене. Тепер перед очима Лоло назавжди засіла картина бурхливого моря, між хвиль якого здійснюється роздертий плавник акули, а за ним тягнеться кривава ріка. Цей плавник він уже не сплутає з іншим і знатиме, що та акула зветься Морським Вовком.

Лоло підняв закривавлену маску батька, яку той вдягав перед кожним боєм. Овальна форма, поділена грубим швом на нижню чорну та верхню білу частини. Рука стискає тверду поверхню маски. Це залишок його батька. Тепер Лоло у передчутті помсти.

Розділ 2

Перше полювання За тридцять один рік до появи Червоної відьми

Кожен рік у племені червоної нитки посвяту проходила група юнаків віком від сімнадцяти до двадцяти років. Мужем вважався той, хто зміг у цей день пролити кров свого першого морського монстра. Акула – найбільш розповсюджена хижа риба у морі. Це жорстока істота, що наводить жах на людину, лише показавши над водою свого трикутного плавника. Щелепи роздирають плоть за лічені секунди, а нюх вловлює поранену жертву на кілометровій відстані. Кажуть, є ділянки у морі, де й місця вільного у воді не знайдеш, адже все переповнено їхніми плавниками. Втім, мало хто може це підтвердити. Зате навколо селищ та портів цих монстрів також не мало, і лиш окремі воїни володіють мужністю кинути їм виклик. Великі портові міста завжди відслідковують пересування акул та захищають території від їхнього терору. На це витрачають чимало грошей та користуються послугами мисливців на акул. Особливо ця практика поширилася в останні роки, коли популяція акул різко зросла з невідомих причин. Ще дивнішим було те, що ці риби володіли непереборним бажанням полювати саме на людей. Для Великого суходолу ця напасть стала справжнім лихом.

Плем'я червоної нитки було відрізане від великого світу, перебуваючи на островах Ікри, прихованих густими туманами. Воно завжди славилось тим, що відкрито кидало виклик морській силі. Для них боротьба з акулами була звичною справою. Навіть після рокового дня, коли Морський

Вовк зруйнував усе їхнє селище, члени племені продовжили традицію, що понизувала їхню історію кривавою стежкою.

Лоло був готовий до цього дня. Не стільки фізично, бо не надто дужим виріс. Його тіло струнке та м'язисте, але сухе та не масивне. Зростом він також був нижчий від більшості юнаків. Не встиг батько навчити його всього, що вмів, а навчатися самотужки було складно, оскільки від зими до зими часу мало, а їжа сама не вполюється. Юнаком він був тихим і поважав старших, при нагоді їм допомагав. Батько часто повторював, що людина перш за все стара за своїми вчинками та розумом, а не за віком, тож Лоло намагався слідувати цьому принципу. Втім, у його племені до старості рідко доживали дурні.

Охочіше за все Лоло допомагав ремонтувати старі човни. Всі мисливці у поважному віці, відходячи від справ, займалися корисним для селища ділом, і якщо зголоситися їм у допомогу, можна наслухатися багато цінних порад і захопливих історій.

Для Лоло не було іншої мрії, окрім як стати вмілим мисливцем та захисником свого селища, яким був і його батько. Окрім цього виникало приховане бажання подорожувати незвіданими морями, побачити світ за межами рідного гнізда, але обов'язок завжди стримував Лоло. Інші його ровесники помічали у ньому якусь дивну, непереборну і непідкупну наївність. Ніхто з них не дивився на море з такою ж мрійливістю і зачудуванням. У самій сутності хлопця було щось бурхливе та хвилююче, та приховане за товстим шаром білого мармуру. Інколи він нагадував привида, замотаного у червоний шарф, що безсловесно спостерігає за порухом хвиль.

Можливо, якби він не пішов того дня на своє перше полювання, то міг би стати простим рибалкою, або ж узяти до рук мамині нитки та спиці та оволодіти «кривавим ткацтвом» свого племені. Остання справа у нього виходила вельми непогано, проте він аж ніяк не мав права добавляти до свого

червоного шарфа нові клаптики, аж поки не почне вбивати морських звірів. Таке правило: пролив кров – приший клаптик. Лоло назавжди запам'ятає батьків червоний плащ, що, наче червона ріка, кружляв навколо акулячих голів, поки сам батько різав їх на шматки.

З самого ранку Лоло та ще десятеро юнаків зібралися на центральній площі селища, кожен носив на собі родинну червону тканину: хто шапку, хто мав рукавицю, а дехто шарф, подібний до шарфу Лоло. Усі вони стояли на помості та слухали вказівки ледь чи не останнього досвідченого мисливця у селищі. Його руки були прикриті червоною тканиною, що свідчило про велику кількість переможених акул. Лице потомлене та невеселе. Чорні очі дивилися на молодь суворо та виражали ледь помітний скептицизм.

Кожен юнак тримав у руці спис та мав при собі вигнутий ніж для розрізу плоті. Це були їхні «зуби», аби урівняти шанси у бою з морським хижаком. Лоло також прихопив із собою ловчу сітку та чотирьохзубчатий гак, до якого кріпився міцний трос. Цей засіб він хотів використати для маневрів.

Потомлений воїн розпочав церемоніальну промову:

– Цього дня ви матимете змогу вступити у боротьбу, що ваші предки вели не одне століття. Не стати воїном тому, хто ховатиметься у тіні темних хвиль, а лише той стане, хто покриє ці хвилі кров'ю. І кров ця відіб'ється у ваших серцях. Море – суворе поле, в якому, аби пасти овець, потрібно це заслжити. Ми не приборкуємо стихію, лише даємо їй зрозуміти – ми міцно стоїмо на ногах, готові померти, аби плем'я жило. Сьогодні ваш день! Сьогодні проллється перша кров у вашому житті!

Три жінки, обличчя яких були прикриті червоними хустками, підняли руки догори. Та, що стояла у центрі, тримала

у руках маленький дзвоник, дві інші – запалені свічки. Вони були жрицями, які мали провести вступну церемонію, що ознаменує початок полювання. Потомлений воїн підійшов до свічок і по черзі задув кожну з них. Після цього він знову звернувся до посвячених:

– Якщо хоч один з вас прийде живим, ми запалимо свічки знову. Світло шанує як полеглих, так і переможців. А дзвін ознаменує завершення посвяти!

Лоло біг разом з усіма вздовж витіюватої річки. Бурхливий потік мав привести їх до старого селища, що було покинуте його племенем у ніч нападу Морського Вовка. Все, що від нього лишилося, – понівечені напівзатоплені халупи та... акули, яких ця гавань притягувала, наче магніт. Ось уже чотирнадцять років ніхто не міг викоринити їх звідти, адже хижаків було надто багато, а досвідчені мисливці полягли у битві з Морським Вовком. Жрицями було сказано, що те місце забрано морем, і тепер його здатне відродити лише нове покоління мисливців.

Лоло біг так швидко, як міг, проте інші юнаки постійно випереджали його. Він перестрибував через коріння водоростей, що у спразі хотіли доповзти якомога ближче до річки. Ці морські корені росли на всіх островах Великого суходолу та були головним ресурсом для будування споруд та виготовлення потрібних у побуті речей. Вони не протікали під час повеней, при цьому були достатньо міцними, аби витримати удари хвиль.

Неподалік берегів материка і ведмедів можна було побачити, які зрідка виходили з центральної частини материка та хвойних лісів Туртійського феоду. Коли ж людина розпочинала полювання, усяке звірство ховалося. Цього не скажеш про акул. Ці риби зберігали спокій у будь-якій ситуації, сповіщаючи свою

жертву про власну присутність лише піднятим над хвилями плавником. Звір гарчить, людина говорить, а акула – мовчки пливе та розкриває пащу, повну гострих зубів.

Нарешті група молодих мисливців прибігла до похилого урвища та пройшла стежиною, що вела до зруйнованого селища. Усе: будинки, потріскані водорості та уламки каное – лежало у воді, поступово перетворюючись на трясовину. Землею тепер не пройти, і посвячені були вимушені ходити по залишках сирих дерев'яних містків або по дахах затоплених будинків. Усі наготували списи. Деінде ввижався акулячий плавник, проте навкруги панувала суцільна тиша. Лише кволі сплески води сповіщали про присутність акул.

Лоло стояв дещо осторонь від своїх ровесників. Він зачудовано вдивлявся у чорну воду. На селище спускався туман, поволі огортаючи все навкруги. Привиди шкреблись у душі Лоло, бо він відчував біль тої ночі, коли втратив сім'ю. Він ніколи не виказував своїх емоцій, це було властиве для жителів селища Червоної Нитки, але всередині його емоції нерідко вирували. Втрату близьких він не сприймав так, як сприймають смерть люди у великих містах. Не оплакував померлих, не гнівився через їхню смерть. Кінець життя – це період, коли людина покидає свою оболонку, кров перестає жити її тіло, а згодом геть засохне. Лишаться самі кістки, та й вони згодом стануть порохом. Сама ж стрічка життя неспинна, нагадує струмок крові, що живить лише матеріальні тіла. Це збалансований процес, але й сам баланс відносний. Для селища Червоної Нитки й особисто для Лоло цей баланс було порушено, тому вбивство Морського Вовка стало метою юного мисливця.

Чи знайде Лоло серед цих потоплених халуп ту, що належала його сім'ї? Навряд. Він припав своїм вухом до містка під ногами та почав слухати. Скрегіт дерева та коливання води. Більш нічого. Та вони там, він це точно знав. Звівшись на ноги, він

понишпорив у сумочці, що кріпилася ременем до його правого стегна, та дістав звідти бойову маску своєї сім'ї. Овальна форма, поділена на білу верхню та чорну нижню частини, за мить вже покрила його обличчя. Її носив його батько, тож зараз він наче знову споглядав за всім крізь очі Лоло.

Платформу різко затрусило по сторонах. Лоло почув крики інших посвячених. Під їхніми ногами впала опора, і хвилі бурхливо огортали їхні ноги. Крізь пелену туману Лоло побачив контури морських звірів і перші плями крові.

Юнаки, яким вдалось уникнути першого нападу акул, розбіглися навсібіч, шукаючи якомога вищих платформ. Хтось запускав у воду свої списи, проте зрозуміти, влучили вони чи ні, було вкрай важко.

– Вони тут! Група пливе на північ! – гукав хлопчина з попелястим волоссям у сірій накидці із вкрапленням червоних ниток.

Усі стрімголов побігли на його вказівку. Перестрибуючи з одної платформи на іншу, Лоло помітив, як ще один з посвячених різко провалився у воду, на останок видавши наляканий зойк. Він спинився, аби роздивитися місце зникнення, проте на нього одразу ж наштовхнувся хлопець з попелястим волоссям, яке огортала червона стрічка. Його звали Комо.

– Не спиняйся, Червона Шия! Лізь на вищі будинки, що ще не затоплені, і дивись, де плаває зграя!

Лоло кивнув і, закинувши гак на стріху найвищої халупи, почав підйом. Тим часом половина посвячених вже годувала рибу. Мисливець зобов'язаний поводитися тихо, а посвячені, хоч і пройшли підготовку, були ще вкрай недосвідченими. Вони надто голосно стрибали по платформах, часто перегукувались та даремно баламутили воду своїми списками.

Забравшись на стріху, Лоло завмер. Він слухав і вдивлявся вниз. Туман і темні хвилі. Інколи він помічав плавник, що стрімко розганяв криваві плями на воді, які дрейфували, наче маленькі червоні острівці. Лоло жбурнув сітку в акулу, але вдалось влучити лиш у друзки дерева, що плавали неподалік од звіра. Лоло хотів крикнути, але ніяк не міг вирішити, що саме, адже акули пересувалися надто швидко та непередбачувано. Будь-яке попередження для інших мисливців могло виявитись хибним.

– Червона Шия, злазь! – раптом покликав Коמו. Він був живий, хоча його ліва рука кровоточила від незначного укусу. – Мене зачепило друзками дерева, але я в порядку. Ще двох затягли на дно! Тримай свого списа міцно, коли ми встанемо спина до спина!

Лоло так і зробив. Вони стояли на хиткій платформі в очікуванні нападу. Було чутно, як калатають їхні серця. Голоси інших посвячених стихли. Усе відбулось надто швидко, аби усвідомити всю їхню нікчемність у цій ситуації. Зараз вони лишилися на самоті зі зграєю акул. Якщо риба нападе на одного з них, інший зможе її добити. Втім, така тактика мала спрацювати, лише якщо платформа під ногами не потоне раніше.

Різкий сплеск води та падіння важкого тіла позаду Лоло змусили його випустити з рук списа і ледь не збили у воду. Він втримався, а коли розвернувся, він побачив сіру тушу акули, що проковтнула Комо наполовину.